

Працюю самостійно

2

Blank writing area with horizontal lines for student work.

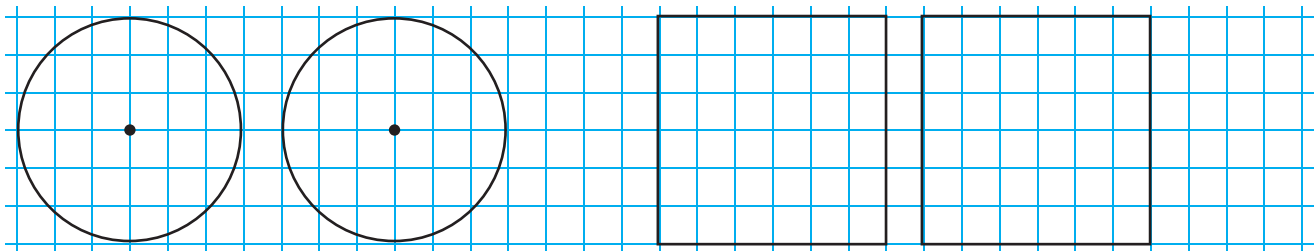
Домовтесь у класі, як будете оцінювати виконану роботу.

Намалюй позначки та напиши, що вони означають.

Three empty circles for drawing marks, each followed by a horizontal line for writing.

Одержуємо половину

1. Зафарбуй двома способами половину круга та половину квадрата. Запиши відповідне число.

2. Розв'яжи задачу. Склади та розв'яжи обернені задачі.
 ➤ Скільки морквин у 5 пучках, якщо в кожному пучку по 7 морквин?

I множник	II множник	Добуток
_____ в 1 _____	Кількість _____	Усього _____

Одержуємо частину цілого

3. Накресли відрізок завдовжки 12 см.
 1) Розділи його точками на 2 рівні частини та наведи одну із частин зеленим олівцем.
 2) Розділи його точками на 4 рівні частини та наведи одну із частин жовтим олівцем.

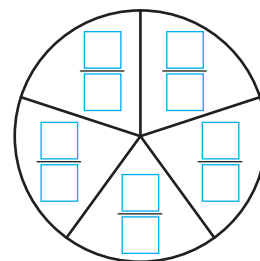
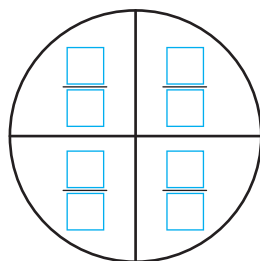
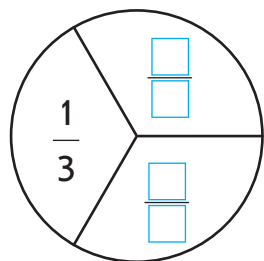
Запиши дробами, які частини відрізка виділено.

4. Склади та розв'яжи рівняння.
 1) Сашко задумав число, додав до нього добуток чисел 6 і 7 та одержав 60. Знайди задумане число.
 2) Число 32 зменшили в невідому кількість разів і одержали різницю чисел 12 і 8. Знайди невідоме число.

Одержуємо частини цілого

5. На скільки рівних частин поділена кожна фігура? Познач кожен частину дробом.

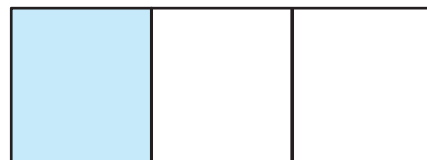

6. Запиши числами відповіді на запитання.

Скільки рівних частин?

Скільки зафарбованих частин?

Яка частина фігури зафарбована? $\frac{\square}{\square}$

Скільки рівних частин?

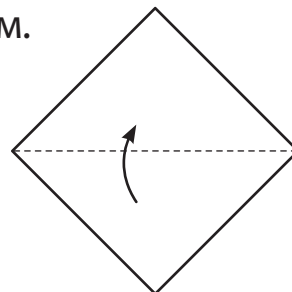
Скільки зафарбованих частин?

Яка частина фігури зафарбована? $\frac{\square}{\square}$

7. Виріж із паперу квадрат зі стороною 8 см. Склади його так, щоб показати:

1) $\frac{1}{2}$ квадрата; 3) $\frac{1}{8}$ квадрата.

2) $\frac{1}{4}$ квадрата;

8. Знайди значення виразів. Склади подібні вирази і знайди їх значення.

$5 \cdot 5 + 4 \cdot 4 = \square \square$

$7 \cdot 7 - 3 \cdot 3 = \square \square$

$6 \cdot 6 + 2 \cdot 2 = \square \square$

$9 \cdot 9 - 6 \cdot 6 = \square \square$

$2 \cdot 2 + 8 \cdot 8 = \square \square$

$10 \cdot 10 - 9 \cdot 9 = \square \square$

Знайомимось з одиницею вимірювання довжини — 1 мм

9. Накресли відрізки: $CP = 5$ см 5 мм; $KD = 6$ см 2 мм; $AB = 3$ см 7 мм.

10. Скільки міліметрів в одному сантиметрі? Заміни одні одиниці величини іншими.

$$1 \text{ см} = \underline{\quad} \text{ мм}$$

$$1 \text{ см } 4 \text{ мм} = \underline{\quad} \text{ мм}$$

$$8 \text{ см } 9 \text{ мм} = \underline{\quad} \text{ мм}$$

$$2 \text{ см} = \underline{\quad} \text{ мм}$$

$$2 \text{ см } 7 \text{ мм} = \underline{\quad} \text{ мм}$$

$$6 \text{ см } 3 \text{ мм} = \underline{\quad} \text{ мм}$$

11. Заміни прості іменовані числа складеними за схемою:

$$45 \text{ мм} = 40 \text{ мм} + 5 \text{ мм} = \underline{\quad} \text{ см} + 5 \text{ мм} = \underline{\quad} \text{ см } \underline{\quad} \text{ мм}$$

$$65 \text{ мм} = \underline{\quad} \text{ см } \underline{\quad} \text{ мм}$$

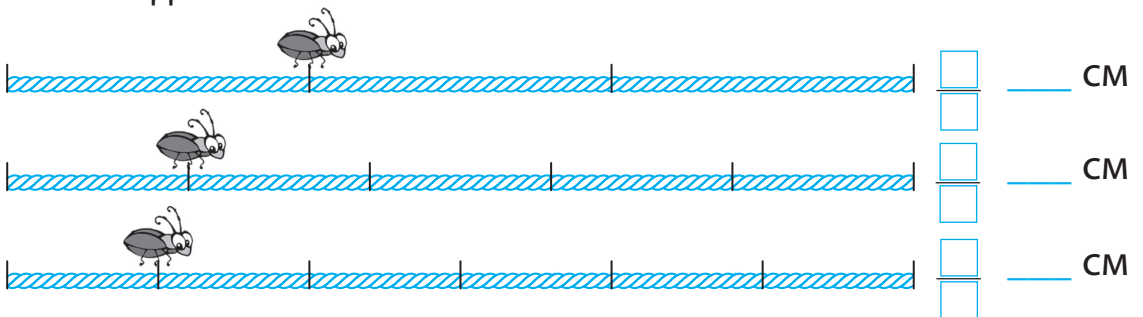
$$27 \text{ мм} = \underline{\quad} \text{ см } \underline{\quad} \text{ мм}$$

$$32 \text{ мм} = \underline{\quad} \text{ см } \underline{\quad} \text{ мм}$$

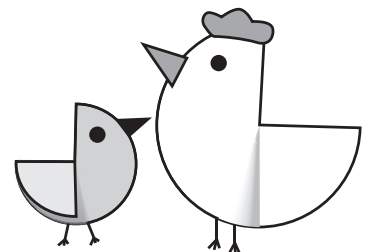
$$43 \text{ мм} = \underline{\quad} \text{ см } \underline{\quad} \text{ мм}$$

Досліджуємо одиниці вимірювання величин

12. Жук рухався по мотузці. Виміряй довжину мотузки. Подивись, у якому місці мотузки опинився жук. Запиши, яку частину шляху він подолав. Виміряй, скільки сантиметрів він подолав.

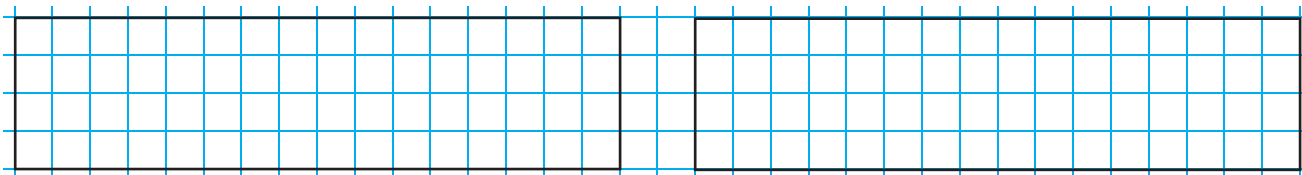

13. Виріж із паперу два круги різного розміру. Склади кожен круг так, щоб утворились 4 рівні частини. Із цих деталей зроби аплікацію за зразком на малюнку. Оформ її за бажанням.

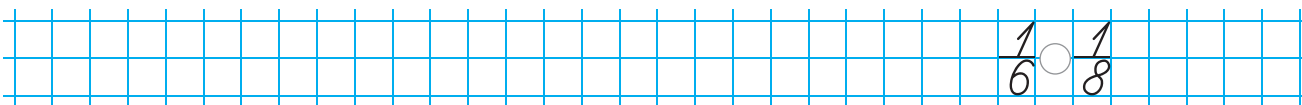

Порівнюємо частини цілого

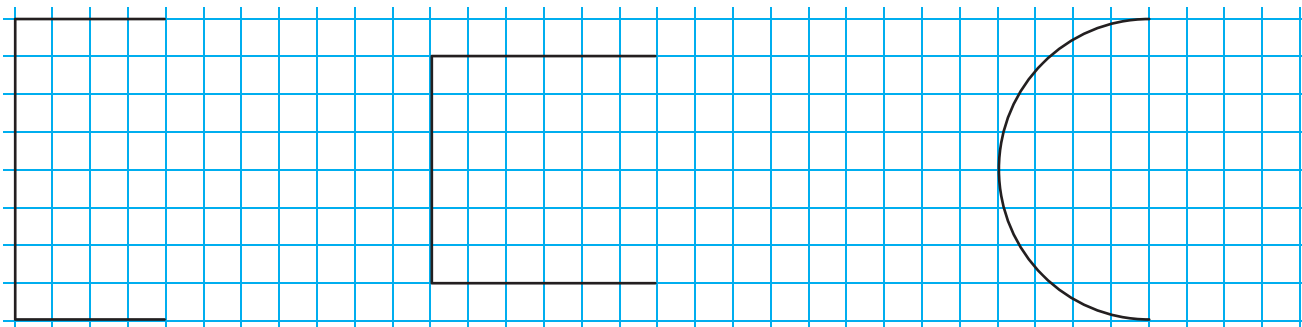
- 14.** Оля може розрізати прямокутний пиріг на 4 або 8 рівних частин. На скільки рівних частин — на 4 чи 8 — слід розрізати пиріг, щоб один шматочок був більшим? Виконай відповідні малюнки.

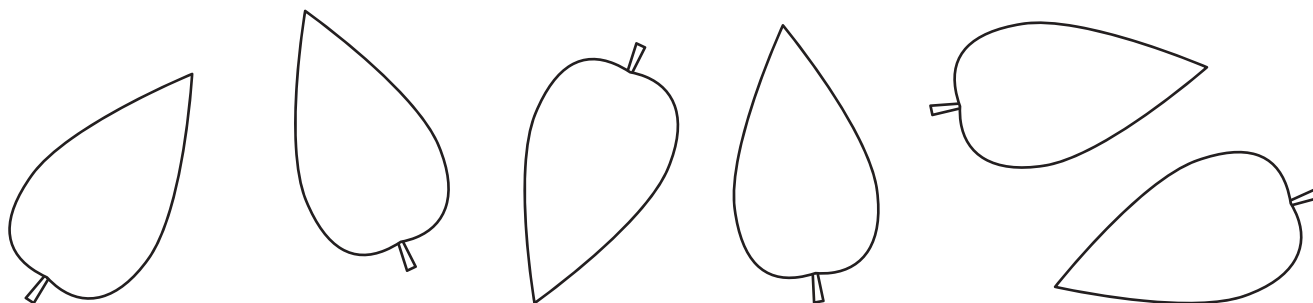
- 15.** Накресли відрізок MP завдовжки 4 см 8 мм. Покажи його шосту частину червоним олівцем; восьму частину — синім олівцем. Порівняй відповідні числа.

- 16.** На малюнку зображена половина об'єкта. Домалюй його другу половину.

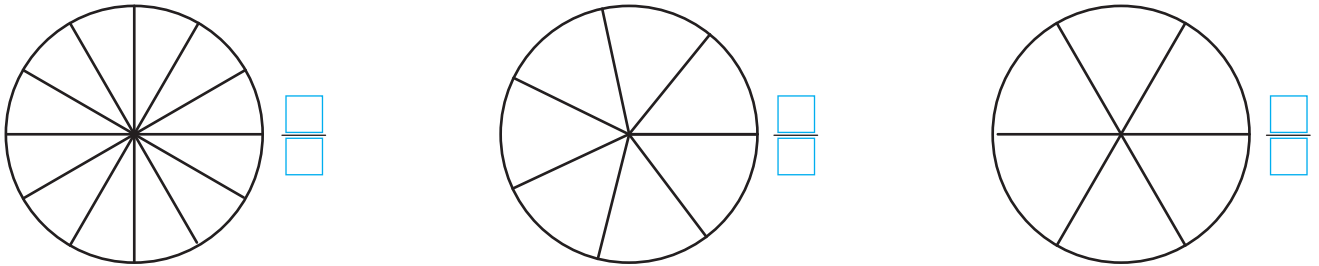

- 17.** Запиши на листках числа, які діляться на 2.

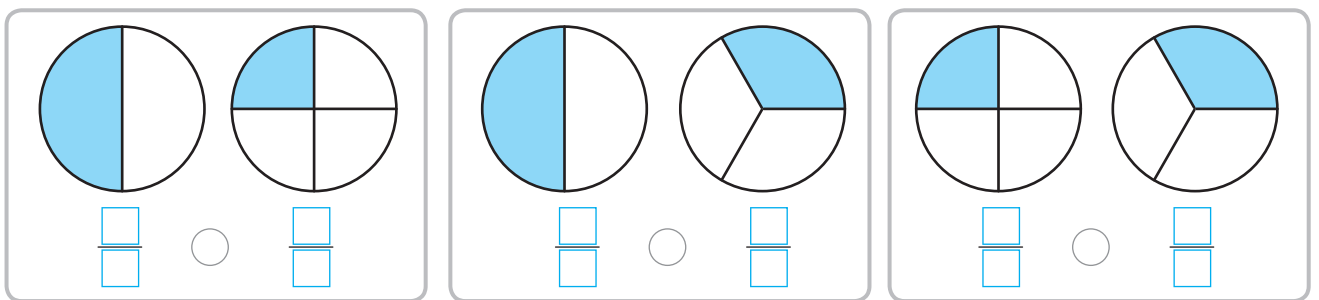

Порівнюємо частини цілого

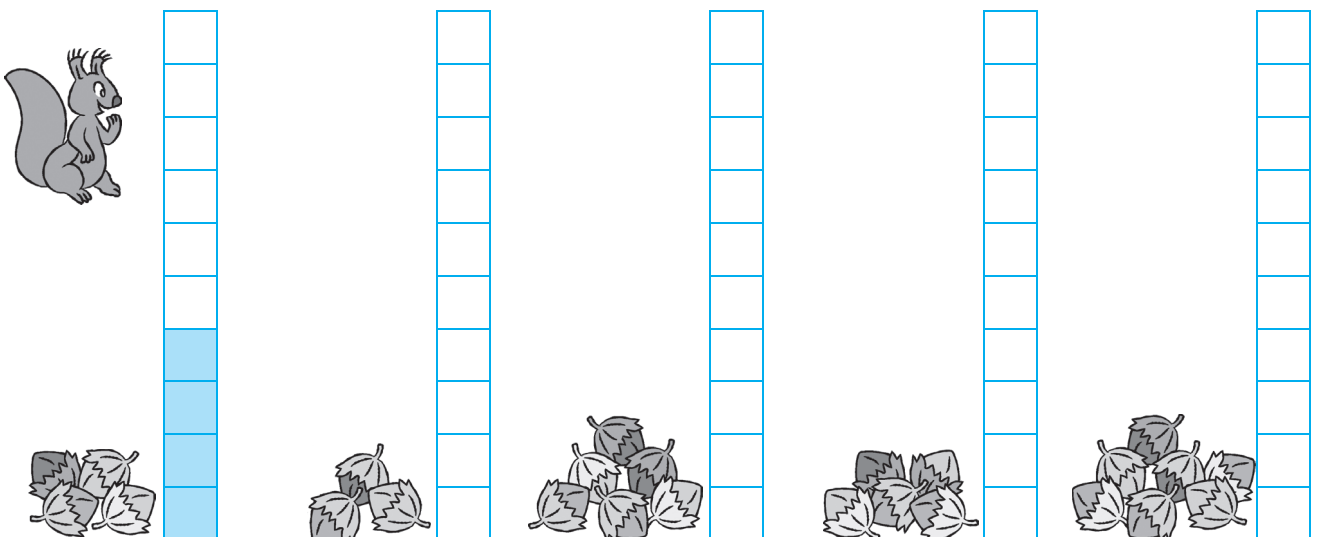
- 18.** Зафарбуй найбільшу частину піци червоним олівцем; найменшу частину піци — синім олівцем. Познач ці частини дробом.

- 19.** Познач зафарбовану частину дробом. Порівняй дроби.

- 20.** Полічи горіхи біля кожного стовпчика. Розфарбуй стовпчики так, щоб показати, скільки горіхів з'їла білка за п'ять різних днів.

Знаходимо частину від цілого

21.

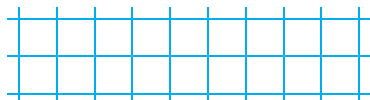
Накресли відрізок KP завдовжки 8 см.

- 1) Покажи половину відрізка KP і дізнайся обчисленням, яка її довжина.
- 2) Покажи чверть відрізка KP і дізнайся обчисленням, яка її довжина.

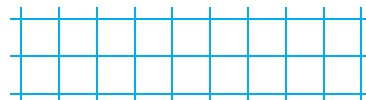
22.

Знайди:

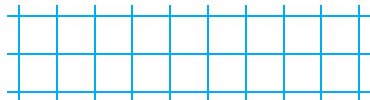
$\frac{1}{8}$ від 24 см

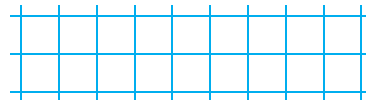
$\frac{1}{7}$ від 63 дм

$\frac{1}{3}$ від 30 діб

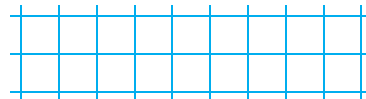
$\frac{1}{6}$ від 48 кг

$\frac{1}{4}$ від 20 л

$\frac{1}{9}$ від 18 мм

23.

Розв'яжи задачу.

- ▶ Бабуся спекла 18 пиріжків. Діти на сніданок з'їли третину всіх пиріжків. Скільки пиріжків з'їли діти?

24.

Розв'яжи рівняння.

$$14 : a = 2$$

$$32 : 4 + b = 20$$

$$56 : x = 2 \cdot 4$$

$$p - 27 = 64$$

25.

Заміни прості іменовані числа складеними; складені — простими.

$$45 \text{ мм} = \underline{\quad} \text{ см } \underline{\quad} \text{ мм}$$

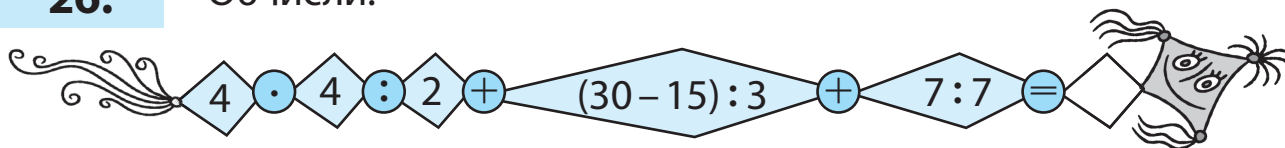
$$6 \text{ см } 3 \text{ мм} = \underline{\quad} \text{ мм}$$

$$45 \text{ см} = \underline{\quad} \text{ дм } \underline{\quad} \text{ см}$$

$$5 \text{ м } 6 \text{ дм} = \underline{\quad} \text{ дм}$$

26.

Обчисли.

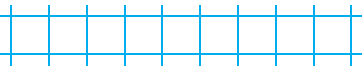
Знаходимо ціле за величиною його частини

27.

Накресли відрізок IK завдовжки 36 мм. Покажи його чверть; його шосту частину. Запиши відповідні дроби, порівняй їх.

28.

Знайди:

$\frac{1}{2}$ від 6 кг

ціле, якщо його $\frac{1}{6}$ дорівнює 3 см

$\frac{1}{7}$ від 21 ц

ціле, якщо його $\frac{1}{3}$ дорівнює 8 л

ціле, якщо його $\frac{1}{8}$ дорівнює 8 ц

29.

Розв'яжи задачі. Чи є між ними зв'язок?

- 1) У кошику 24 фрукти. Третю частину всіх фруктів становлять груші. Скільки груш у кошику?
- 2) У кошику 8 груш, що становить третю частину всіх фруктів у кошику. Скільки всього фруктів у кошику?

30.

Доповни короткий запис, розв'яжи задачу.

- Бабуся виготовила виноградний сік і розлила його по трилітрових банках. Скільки всього літрів соку виготовила бабуся, якщо вона одержала 7 банок соку?

I множник	II множник	Добуток
_____ в 1 _____	Кількість _____	Усього _____

Досліджуємо залежність добутку від зміни одного з множників

31. Розв'яжи задачу.

- У воді Мертвого моря, що в Ізраїлі, третину становить сіль. Скільки центнерів солі у 12 ц морської води?

32. Знайди значення виразів. Запиши результати.

$36 : 4 + 7 \cdot 3 =$	$36 : 4 + 32 : 8 =$
$(54 - 38) : 2 =$	$37 + 27 : 9 - 40 =$
$6 \cdot 3 - 24 : 8 =$	$(17 + 15) : 8 \cdot 9 =$
$27 : 9 \cdot 4 : 3 =$	$84 - 8 \cdot 3 + 29 =$
$56 : (13 - 5) \cdot 4 =$	$71 - (64 : 8 + 4) : 3 =$

 33. Розв'яжи рівняння.

$$m + 27 = 34$$

$$42 - n = 4 \cdot 4$$

$$3 \cdot 7 - k = 2$$

$$56 : 8 + p = 6 \cdot 5$$

Розв'язуємо складені задачі

 34. Розв'яжи задачі.

- 1) Довжина дороги між селищами 40 км. Заасфальтували $\frac{1}{8}$ дороги. Скільки кілометрів дороги заасфальтували? Скільки лишилося заасфальтувати?
- 2) Тривалість уроку 45 хв. Учні розв'язували задачу $\frac{1}{5}$ уроку, а решту уроку писали самостійну роботу. Скільки хвилин учні розв'язували задачу? Скільки часу учні писали самостійну роботу?

 35. Розв'яжи рівняння.

$$15 : k = 5$$

$$35 : 5 + m = 14$$

$$x - 7 \cdot 6 = 47 + 19$$

Досліджуємо залежність частки від зміни діленого або дільника

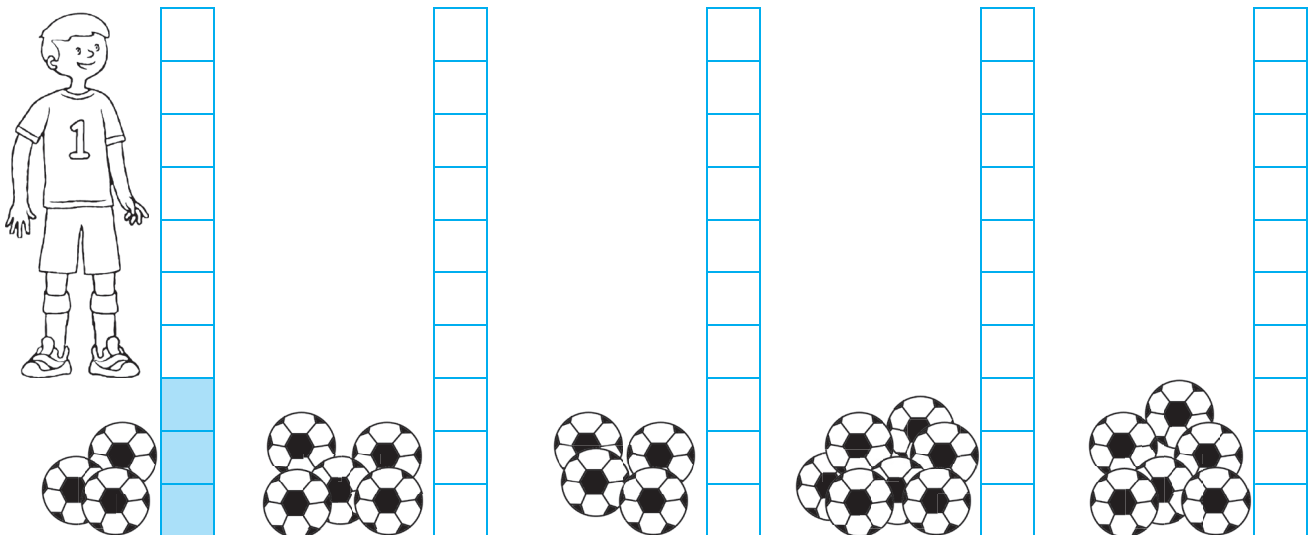
36. Знайди значення виразів. Запиши результати.

$24 : 4 + 48 =$	$36 + 42 - 7 \cdot 4 =$
$8 \cdot 6 - 7 \cdot 4 =$	$65 + 24 : 8 - 16 =$

37. Розв'яжи задачу 1. Зістав задачі 1 і 2. Чи допоможе розв'язання задачі 1 розв'язати задачу 2? Розв'яжи задачу 2.

- 1) Учні третього класу посадили 4 ряди яблунь, по 6 яблунь у кожному ряді, а учні другого класу посадили 8 яблунь. На скільки менше яблунь посадили учні другого класу, ніж третього?
- 2) Учні третього класу посадили 4 ряди яблунь, по 6 яблунь у кожному ряді, а учні другого класу — $\frac{1}{3}$ від того, що посадили учні третього класу. На скільки менше яблунь посадили учні другого класу, ніж третього?

38. Полічи футбольні м'ячі біля кожного стовпчика. Розфарбуй стовпчики так, щоб показати, скільки разів Сергій забив гол на кожному з тренувань, якщо кожен м'яч позначає 1 гол.

Розв'язуємо складені задачі

39.

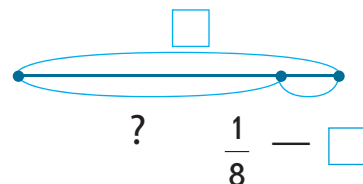
Розв'язи задачі.

- ▶ 1) Туристи пройшли $\frac{1}{8}$ маршруту, що становить 9 км.
Скільки кілометрів їм залишилося ще пройти?

Було — ?

Пройшли — , що становить $\frac{1}{8}$ усього м.

Залишилось — ?

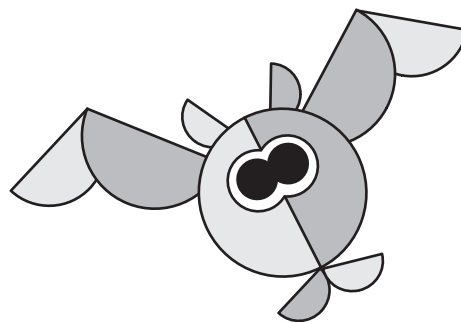

- ▶ 2) У бочці було 30 л води. Після того як із бочки взяли 3 однакових відра води, у ній залишилося 12 л води.
Скільки літрів води вміщує одне відро?

40.

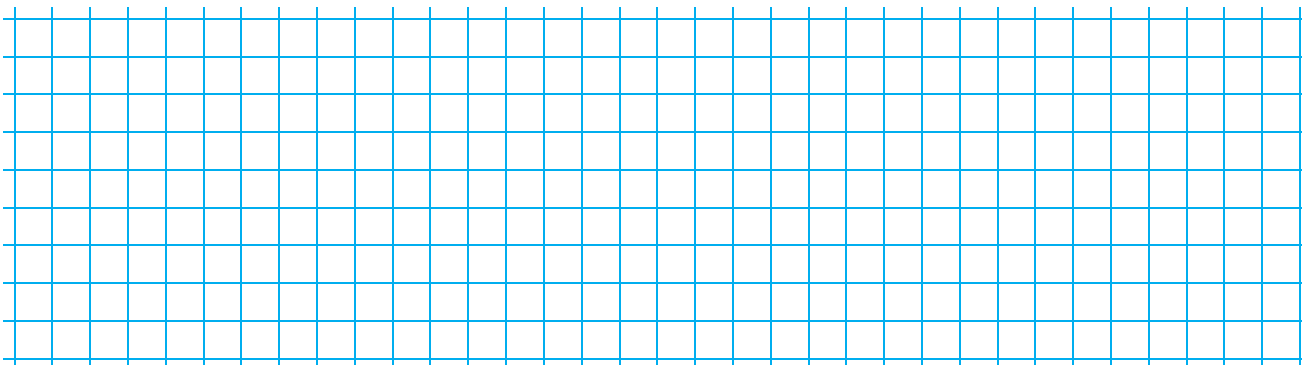
Розглянь аплікацію. Її зробили з кругів, складених навпіл. Скільки цілих кругів використали для роботи? Якщо хочеш, зроби таку аплікацію.

Відповідь: _____

41.

Склади рівняння на знаходження невідомого доданка; невідомого множника. Розв'язи складені рівняння.

Розв'язуємо ускладнені рівняння

42. Розв'язи рівняння за схемами, виконай перевірку.

$6 \cdot a : 9 = 2$	$(38 + y) : 7 = 6$	$(3 \cdot n) + 19 = 31$
$6 \cdot a =$	$38 + y =$	$3 \cdot n =$
$6 \cdot a =$	$38 + y =$	$3 \cdot n =$

Відповідь: _____   Відповідь: _____   Відповідь: _____

43. Доповни короткий запис. Розв'язи задачу. Склади та розв'язи обернені задачі.

► 24 л молока розлили в 6 бідонів, порівну в кожному бідоні. Скільки літрів молока в одному бідоні?

I множник	II множник	Добуток
_____ в 1 _____	Кількість _____	Усього _____

44. Знайди значення виразів зручним способом.

$3 \cdot 3 = \square$

$3 \cdot 6 = \square \square$

$3 \cdot 8 = \square \square$

$3 \cdot 2 = \square$

$18 : 3 = \square$

$6 : 3 = \square$

$12 : 4 = \square$

$12 : 2 = \square$

$12 : 3 = \square$

$12 : 6 = \square$

$24 : 3 = \square$

$12 : 3 = \square$

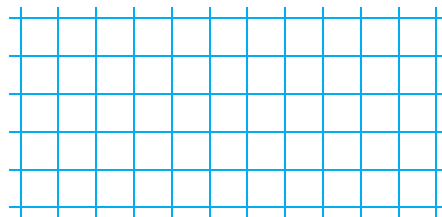
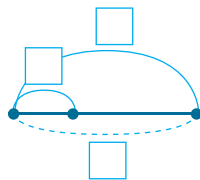
Знайомимось із групами величин

45.

Доповни записи. Розв'яжи задачі.

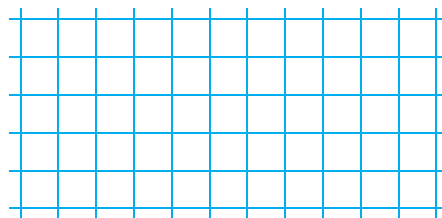
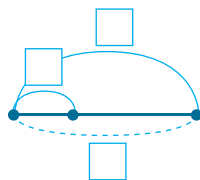
- 1) Для поливання дерев школярі принесли 7 відер води, по 5 л у кожному відрі. Скільки всього літрів води принесли школярі?

Місткість 1 відра	Кількість відер	Загальна місткість

- 2) Сашко та Ілля допомагали бабусі збирати яблука. Вони назбирали 6 відер яблук, по 4 кг у кожному відрі. Скільки всього кілограмів яблук назбирали хлопчики?

Маса 1 відра	Кількість відер	Загальна маса

46.

Розв'яжи рівняння за схемами, виконай перевірку.

$$a : 5 + 9 = 17$$

$$63 : (14 - x) = 7$$

$$32 - 16 : n = 30$$

$$a : 5 =$$

$$14 - x =$$

$$16 : n =$$

$$a : 5 =$$

$$14 - x =$$

$$16 : n =$$

Відповідь: _____

Відповідь: _____

Відповідь: _____

Вивчаємо взаємозв'язок між величинами

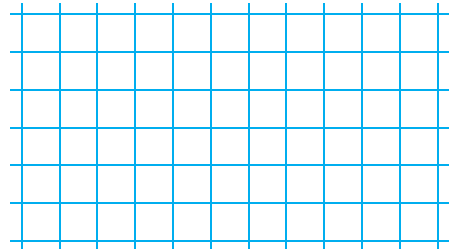
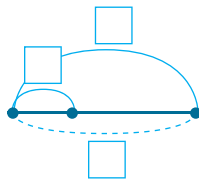

47.

Розв'яжи задачу. Склади та розв'яжи обернені задачі.

► Маса гуски 5 кг. Яка маса трьох таких гусок?

I множник	II множник	Добуток
Маса 1 _____	Кількість _____	Загальна маса

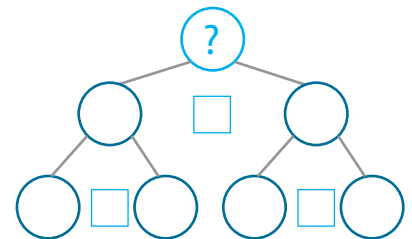
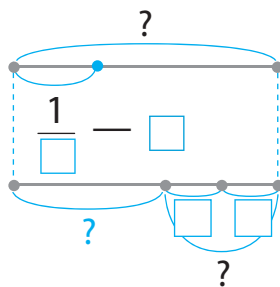
48.

Доповни записи. Розв'яжи задачу.

► Господар привіз на ярмарок смородину. 7 кг смородини становить $\frac{1}{8}$ усієї маси смородин. Першому покупцеві господар продав 17 кг смородини, а другому — 6 кг. Скільки кілограмів смородини залишилося в господаря?

Було — ?, $\frac{1}{\square}$ становить $\square$
 _____ — ?, $\square$ і $\square$
 Залишилось — ?

49.

Розв'яжи рівняння.

$5 \cdot x = 25$

$a : 6 = 56 : 7$

$30 : 6 + y = 9$

50.

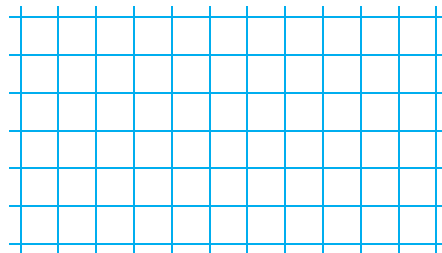
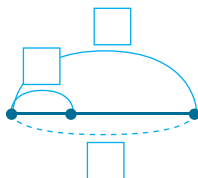
Обведи найбільший дріб із поданих.

$\frac{1}{8}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{6}$

**Розв'язуємо прості задачі
із взаємопов'язаними величинами**

- 51.** Розв'яжи задачу. Склади та розв'яжи обернені задачі.
 ► Якою буде маса ящика з персиками, якщо 42 кг персиків розкласти порівну в 6 ящиків?

I множник	II множник	Добуток
Маса 1 _____	Кількість _____	Загальна маса

- 52.** Розв'яжи рівняння за схемами, виконай перевірку.

$6 \cdot x = 4 \cdot 10 + 20$	$(a : 8) \cdot 9 = 100 - 28$
$6 \cdot x = \quad + 20$	$(a : 8) \cdot 9 = \quad$
$6 \cdot x = \quad$	$a : 8 = \quad$

Відповідь: _____   Відповідь: _____

- 53.** Заміни одні одиниці величини іншими.

6 дм 3 см = _____ см	9 м 6 дм = _____ дм
1 год 25 хв = _____ хв	1 ц = _____ кг
64 мм = _____ см _____ мм	1 хв 12 с = _____ с

Досліджуємо взаємопов'язані величини

54.

Розглянь кожну задачу. Обведи іменовані числа. Визнач групу взаємопов'язаних величин. Запиши задачу коротко у формі таблиці. Розв'яжи задачу.

- 1) 18 л томатного соку розлили по дволітрових банках. Скільки одержали банок із соком?
- 2) Скільки метрів тканини пішло на 7 скатертин, якщо на кожну витратили по 5 м тканини?
- 3) Фермер зібрав із 8 кущів 56 кг порічок, порівну з кожного куща. Скільки кілограмів порічок зібрав фермер із кожного куща?

55.

Розв'яжи рівняння, виконай перевірку.

$$y : (48 - 39) = 36 : 6$$

$$7 \cdot x - 18 = 3$$

$$7 \cdot x =$$

Відповідь: _____

Відповідь: _____

56.

Накресли відрізки: $CK = 8$ см 7 мм; $MP = 3$ см 5 мм; $AB = 2$ см 2 мм; $OT = 11$ см 3 мм.

57.

Накресли коло радіусом 6 см. Обчисли діаметр кола.

Досліджуємо взаємопов'язані величини

58. Розв'яжи задачу.

▶ Мама купила Оленці 24 зошити, причому $\frac{1}{4}$ усіх зошитів становили зошити в лінійку, а решта — у клітинку. Скільки зошитів у клітинку купила мама Оленці?

 59. Розв'яжи рівняння, усно виконай перевірку.

$$3 \cdot c = 15$$

$$7 \cdot y + 9 = 51$$

$$26 + (72 : n) = 35$$

$$72 : n =$$

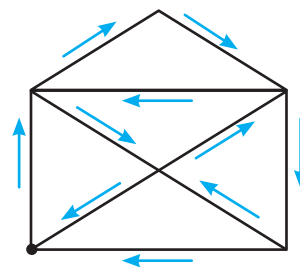
Відповідь: _____

Відповідь: _____

Відповідь: _____

60. Накресли прямокутник зі сторонами 4 см і 6 см. Розділи його відрізком на 2 рівні частини. Зафарбуй половину цього прямокутника. Розглянь різні варіанти розв'язання.

61. Навчись малювати конверт за стрілками, не відриваючи олівець від аркуша. Спробуй знайти іншу схему малювання.

62. Знайди значення виразів.

$$91 - 42 =$$

$$39 + 43 =$$

$$81 - 23 =$$

$$57 + 33 =$$

$$64 - 45 =$$

$$81 - 26 =$$

Досліджуємо взаємопов'язані величини

63. Знайди значення виразів. Запиши результати.

$$60 - (91 - 49) : 6 =$$

$$(6 \cdot 7 - 63 : 9) : 7 =$$

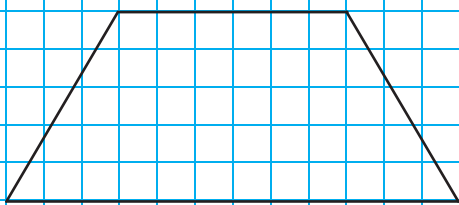
$$8 \cdot 7 - 16 : 4 \cdot 7 =$$

$$(5 \cdot 9 - 25) : 4 + 24 =$$

64. Запиши задачі коротко у формі таблиць. Розв'яжи задачу.

- 1) 18 л морсу розлили в трилітрові банки. Скільки одержали банок із морсом?
- 2) Школярі зробили 8 гірлянд, витративши на кожну гірлянду по 2 м тасьми. Скільки метрів тасьми витратили школярі на всі гірлянди?

65 Вимірй довжини сторін та обчисли периметр многокутника. Зафарбуй половину фігури.

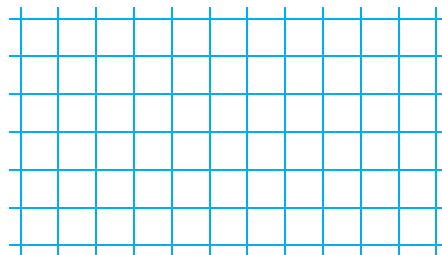
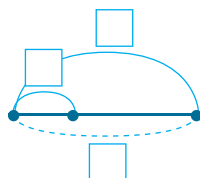
66. Склади рівняння на знаходження невідомого від'ємника; невідомого діленого. Розв'яжи складені рівняння.

Grid area for solving problem 66.

**Вивчаємо групу величин,
що розкривають ситуацію купівлі-продажу**

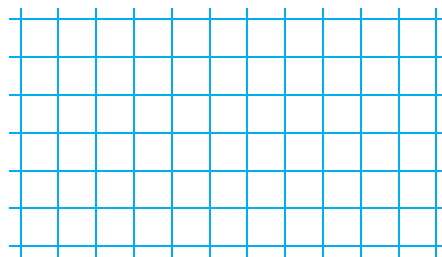
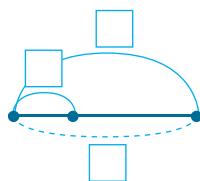
- 67.** Доповни записи. Розв'яжи задачі.
- 1) Яка вартість 4 шоколадок ціною 9 грн кожна?

I множник	II множник	Добуток
Ціна	Кількість	Вартість
_____	_____	_____

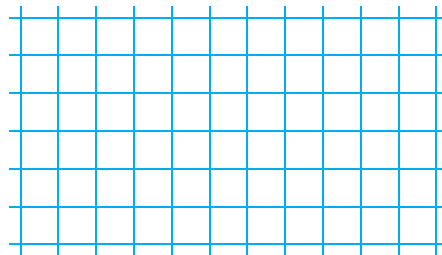
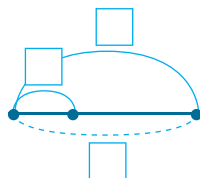
- 2) Господиня продала на базарі 6 кг персиків і одержала за них 60 грн. За якою ціною продавала персики господиня?

I множник	II множник	Добуток
_____	_____	_____
_____	_____	_____

- 3) Скільки зошитів можна купити на 30 грн, якщо 1 зошит коштує 6 грн?

I множник	II множник	Добуток
_____	_____	_____
_____	_____	_____

- 68.** Знайди значення виразів. Запиши результати.

$48 : 8 \cdot 3 + 18 =$	$8 \cdot 5 - 9 \cdot 4 =$
$58 + 4 \cdot (49 : 7) =$	$63 - (35 - 28) \cdot 8 =$

Розв'язуємо задачі

69.

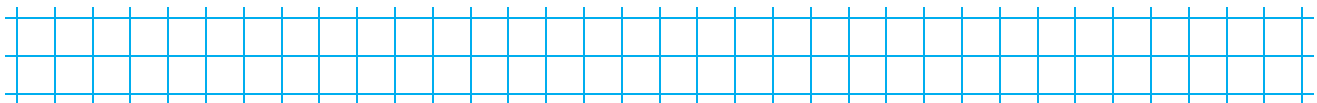
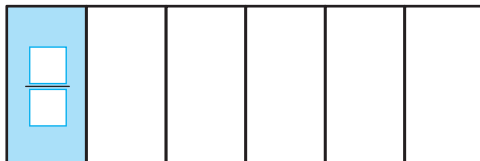
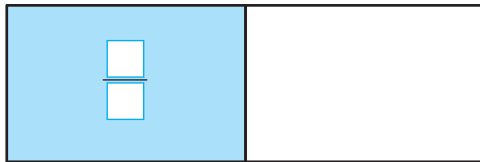
Одна поїздка на метро коштує 8 грн. Запиши цю ціну в таблицю. Визнач, скільки треба сплатити за зазначену кількість поїздок.

Ціна поїздки	Кількість поїздок	Вартість усіх поїздок
_____ грн	2	_____ грн
_____	5	_____
_____	4	_____
_____	8	_____

70.

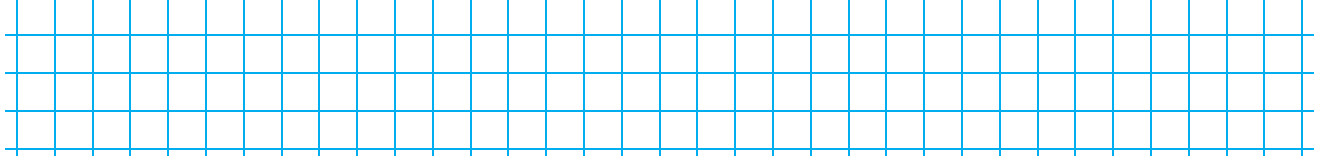
Визнач, яку частину фігури зафарбовано. Познач її на малюнку дробом. Склади можливі нерівності з цими дробами. Поцікався, які нерівності склали інші учні.

71.

Розв'язи рівняння.

$a + 21 = 50$ $8 \cdot n = 32$ $c : 4 = 4$

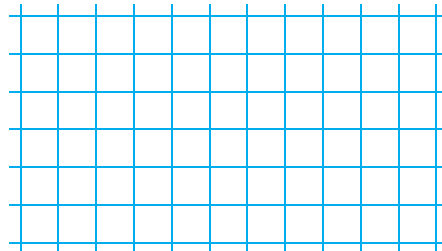
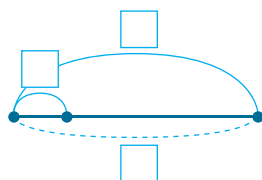

Вивчаємо групу величин, що описують ситуацію праці

72. Доповни записи. Розв'яжи задачі.

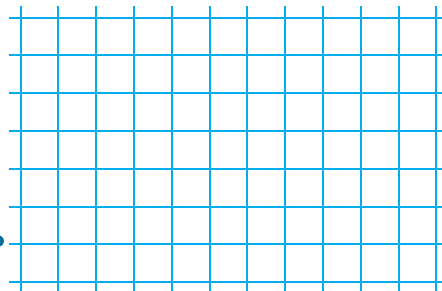
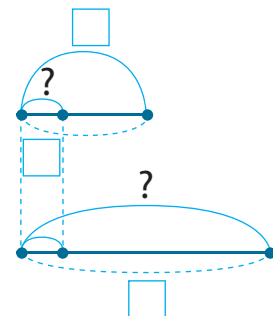
➤ 1) Лісник щогодини саджав 9 ялинок. Скільки ялинок він посадив за 8 годин роботи?

I множник	II множник	Добуток
_____	_____	_____
_____	_____	_____

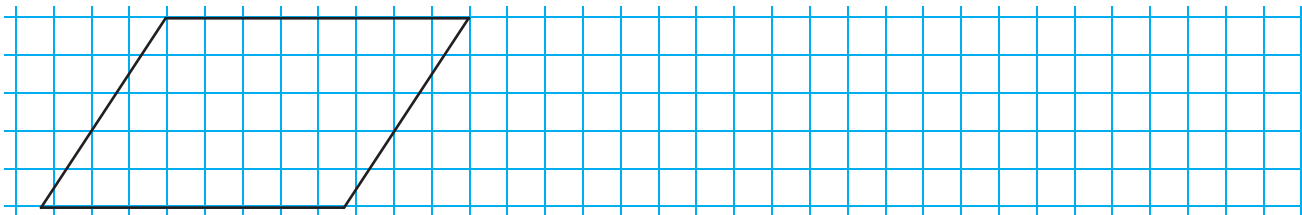
➤ 2) Маса індика 9 кг, а гуски — у 3 рази менша, ніж маса індика. Знайди масу шести таких гусок.

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

 Зміни запитання задачі 2 так, щоб у її розв'язанні останньою була дія віднімання.

73. Виміряй довжини сторін та обчисли периметр многокутника. Зафарбуй половину фігури.

74. Знайди значення виразів. Запиши результати.

$(72 : 9 - 4) \cdot 10 : 5 =$ $(11 - 3) \cdot 3 : 6 \cdot 7 - 5 \cdot 5 =$

Розв'язуємо задачі

75.

Одна поїздка на канатній дорозі коштує 6 грн. Запиши цю ціну в таблицю. Визнач, скільки поїздок можна зробити на зазначену суму.

Ціна поїздки	Кількість поїздок	Вартість усіх поїздок
_____ грн	_____	18 грн
_____	_____	30 грн
_____	_____	42 грн
_____	_____	24 грн

76.

Знайди значення виразів зі змінною. Спробуй задати інше значення змінної і обчисли.

Якщо $y=6$, то $30:(11-y)=\square$.

Якщо $x=4$, то $8 \cdot x + 68 = \square$.

Якщо $y=\square$, то $30:(11-y)=\square$.

Якщо $x=\square$, то $8 \cdot x + 68 = \square$.

77.

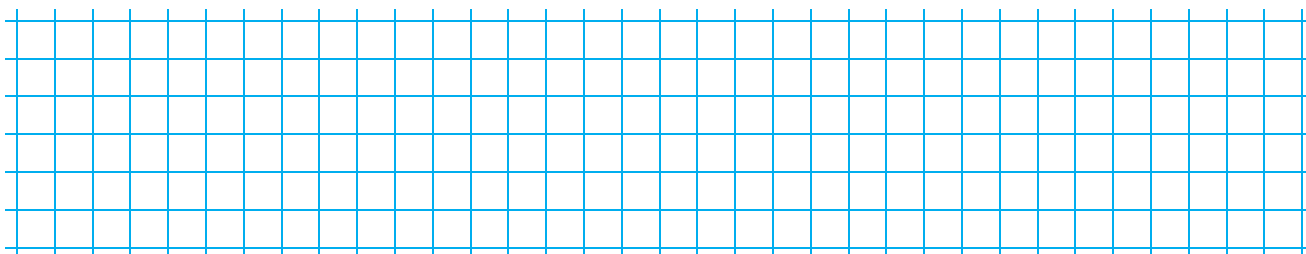
Розв'яжи рівняння і усно виконай перевірку.

$$a : 7 = 7$$

$$81 - x = 6 \cdot 9$$

78.

Накресли прямокутник зі сторонами 3 см і 6 см. Зафарбуй третину цього прямокутника.

Досліджуємо взаємопов'язані величини

79.

Розв'яжи задачу. Склади та розв'яжи обернені задачі.

➤ Із 50 кг пшениці одержали 10 кг манної крупи. Скільки потрібно пшениці, щоб одержати 1 кг манної крупи?

80.

Запиши задачу коротко у формі таблиці, розв'яжи задачу. Склади та розв'яжи обернену задачу, у якій шуканим буде число 12.

➤ Батько обкопує за годину 8 дерев, а син — у 2 рази менше, ніж батько. За скільки годин син обкопає 12 дерев?

81.

Користуючись малюнком, дай відповіді на запитання.

Скільки коштує $\frac{1}{3}$ кілограма печива?

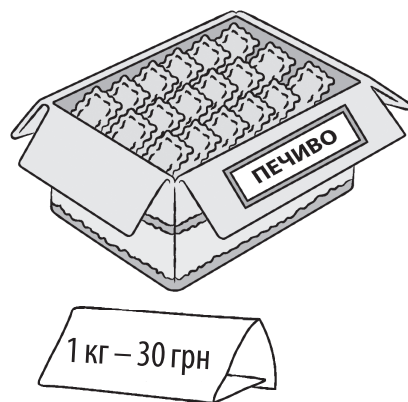
Відповідь: _____ грн

Скільки коштує $\frac{1}{5}$ кілограма печива?

Відповідь: _____ грн

Скільки коштує $\frac{1}{10}$ кілограма печива?

Відповідь: _____ грн

82.

Склади рівності на кілька дій за поданим початком і з результатом 50.

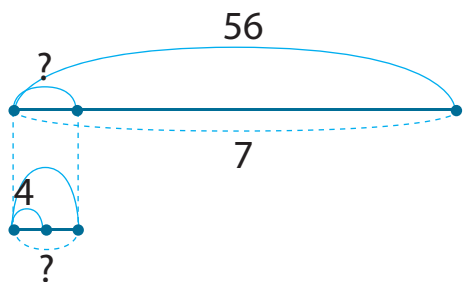
2 · 2 + _____ 70 : 7 - _____

83.

Накресли прямокутник зі сторонами 6 см і 9 см. Розділи його відрізками на три рівні частини. Зафарбуй третину цього прямокутника.

Знайомимось із задачами на знаходження суми двох добутків

84. Розв'яжи задачу, скориставшись підказкою.

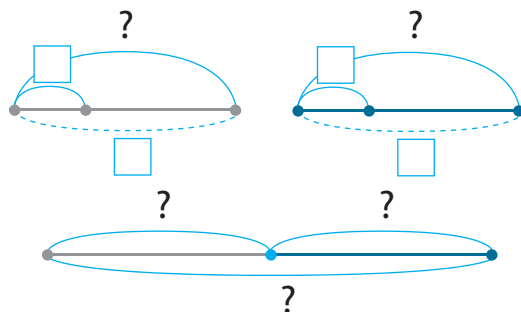

➤ На 7 комплектів постільної білизни швачка витратила 56 м полотна, а на 1 скатертину — 4 м. У скільки разів більше полотна витратила швачка на один комплект постільної білизни, ніж на одну скатертину?

85. Доповни короткий запис і схему. Розв'яжи задачу.

➤ Господиня надоїла від трьох корів по 9 л молока, а від двох кіз — по 3 л молока. Скільки всього літрів молока надоїла господиня?

			Загальна
I			? } ?
II			? } ?

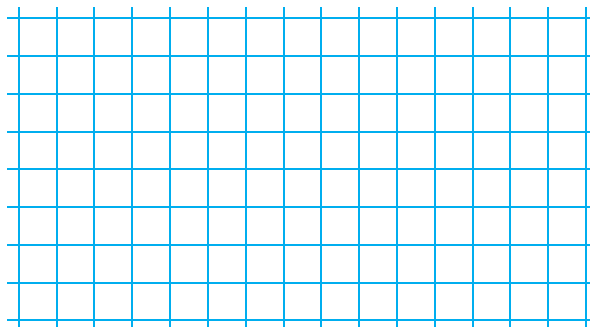
86. Запиши в таблиці вартість спортивних товарів, які купили на розпродажі.

	4 шт. _____ грн	6 шт. _____ грн	8 шт. _____ грн
	2 шт. _____ грн	3 шт. _____ грн	5 шт. _____ грн
	3 шт. _____ грн	5 шт. _____ грн	7 шт. _____ грн

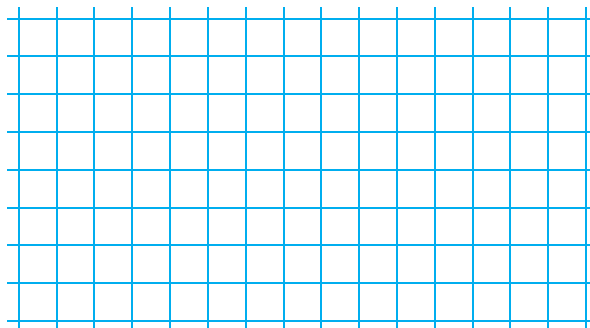

Досліджуємо задачі на знаходження суми двох добутків

- 87.** Запиши задачі коротко у формі таблиці. Розв'яжи задачі.
 ▶ Тато купив 3 сітки картоплі, по 4 кг у кожній сітці, та 2 сітки моркви, по 1 кг у кожній сітці. Скільки всього кілограмів овочів купив тато?

Склади та розв'яжи обернену задачу, у якій шуканим буде число 4. Як зміна шуканого вплине на розв'язання?

Склади та розв'яжи обернену задачу, у якій шуканим буде число 1.

- 88.** Розв'яжи рівняння.

$$a : 9 = 2$$

$$(38 + y) : 7 = 6$$

$$3 \cdot n + 19 = 31$$

$$84 - (x + 27) = 36$$

- 89.** Обчисли.

$$72 \cdot (44 - 35) \cdot 5 : 10 \cdot 1 : 4 =$$

Досліджуємо задачі на знаходження суми двох добутків

90.

Розв'яжи задачу. Склади та розв'яжи можливі обернені задачі.

▶ До свята в дитячому садку купили 6 коробок цукерок, по 7 кг у кожній коробці, та 4 коробки печива, по 9 кг у кожній коробці. Скільки всього кілограмів цукерок і печива купили до дитячого свята?

91.

Заміни одні одиниці величин іншими.

42 дм = ___ м ___ дм

1 доба 4 год = ___ год

1 ц = ___ кг

14 міс. = ___ рік ___ міс.

70 с = ___ хв ___ с

5 см 2 мм = ___ мм

7 м 5 дм = ___ дм

25 см = ___ дм ___ см

1 м = ___ см

1 рік 7 міс. = ___ міс.

92.

Знайди: $\frac{1}{10}$ від 1 ц

ціле, якщо його $\frac{1}{8}$ дорівнює 4 кг

$\frac{1}{100}$ від 1 м

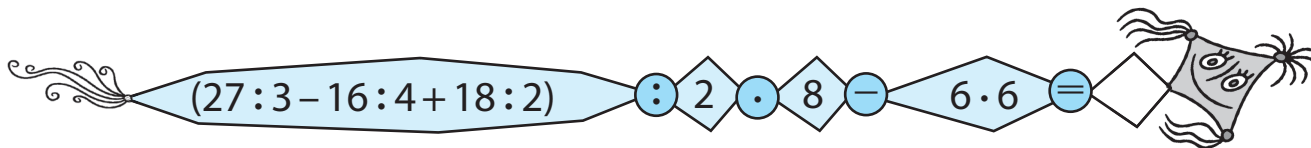
ціле, якщо його $\frac{1}{6}$ дорівнює 7 хв

$\frac{1}{6}$ від 1 хв

ціле, якщо його $\frac{1}{7}$ дорівнює 8 дм

Досліджуємо задачі на знаходження суми двох добутків

93. Обчисли.

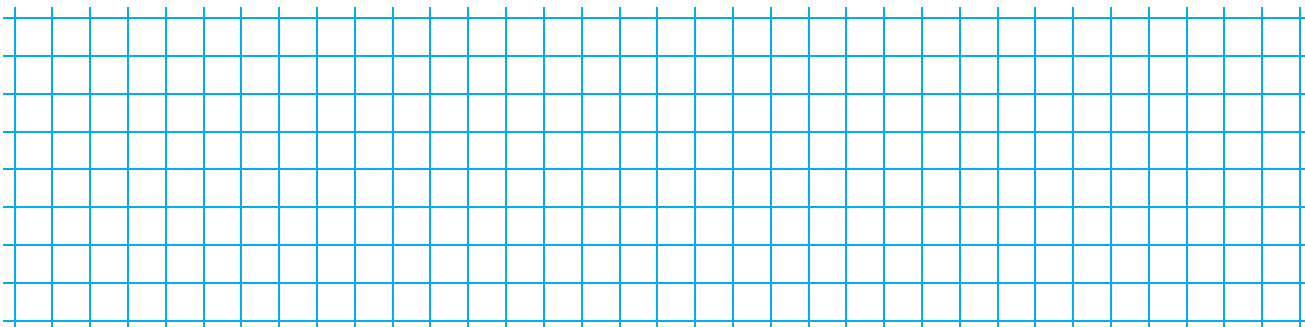
94. Розв'яжи задачу. Склади та розв'яжи можливі обернені задачі.

► Мама купила 4 шоколадки ціною 9 грн кожна і 2 коробки печива ціною 10 грн кожна. Скільки мама заплатила за покупку?

95. Склади до текстів відповідні рівняння, розв'яжи їх.

- 1) Якщо задумане число зменшити в 9 разів, то одержимо 7.
- 2) Якщо задумане число збільшити в 7 разів, то одержимо 49.

96. Накресли прямокутник зі сторонами 4 см і 10 см. Розділи його відрізками на чотири рівні частини. Зафарбуй четверту частину цього прямокутника.

97. Розв'яжи рівняння.

$36 : c = 9$

$k \cdot 4 = 16 + 8$

$(81 - 45) : p = 4$

$64 : (12 - a) = 8$

Розв'язуємо задачі на різницеве порівняння двох добутків

98.

Розв'язи задачу з двома запитаннями.

➤ Дідусь приготував 8 трилітрових банок томатного соку та 9 дволітрових банок виноградного соку. Скільки всього літрів соку приготував дідусь? На скільки менше виноградного соку, ніж томатного, приготував дідусь?

99.

Знайди значення виразів. Запиши результати.

$81 : 9 + 4 + 63 : 9 =$	$15 + 7 \cdot (32 - 26) =$
$48 : 8 + 36 : 6 + 72 : 9 =$	$8 \cdot (11 - 6) + 38 =$

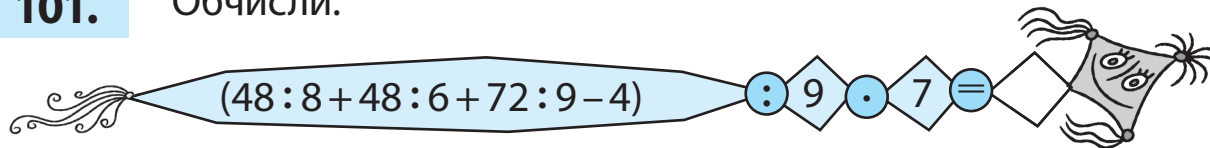
100.

Знайди вартість товарів, які купили на ярмарку.

Товар	Кількість предметів (шт.)	Загальна вартість (грн)
 <p>6 грн</p>	5	_____
 <p>8 грн</p>	4	_____
 <p>7 грн</p>	2	_____
 <p>10 грн</p>	8	_____
 <p>9 грн</p>	10	_____

Розв'язуємо задачі на кратне порівняння двох добутків

101. Обчисли.

102. Розв'яжи задачу. Склади та розв'яжи обернені задачі.

- Учні поїхали на екскурсію в 3 легкових машинах, по 4 учні в кожній машині, та в 7 мікроавтобусах, по 9 учнів у кожному мікроавтобусі. Скільки всього учнів поїхали на екскурсію?

103. Розв'яжи рівняння, усно виконай перевірку.

$$29 + y = 48 \quad x : 10 = 18 : 3 \quad 72 - 54 : c = 66$$

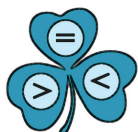
$$54 : c =$$

Досліджуємо задачі

104. Розв'яжи задачу.

- Майстриня купила 7 мотків білих ниток, по 5 грн за моток, та 3 мотки чорних ниток, по 4 грн за моток. Які нитки коштували майстрині дорожче? на скільки?

105. Порівняй вирази.

$$29 + 27 : 9 - 15 \bigcirc 45 + 17 + 24 : 8$$

$$7 \cdot 6 - 36 : 4 \bigcirc 54 : 6 + 3 \cdot 8$$

Досліджуємо задачі

106.

Розв'яжи задачу.

▶ Галина Іванівна пришила ґудзики на 4 плаття, по 6 штук на кожне плаття, а її донька Інна пришила ґудзики на 2 блузки, по 4 штуки на кожну блузку. У скільки разів менше ґудзиків пришила донька, ніж її мама?

107.

Порівняй вирази.

$$18 + (38 + 7) : 5 : 1 \bigcirc (70 - 35) : 7 + 29$$

$$(20 - 16) \cdot (18 : 6) \bigcirc (40 - 38) \cdot (18 : 3)$$

108.

Знайди значення виразу зі змінною: $36 : c + 7 \cdot c$, якщо $c = 4$; $c = 9$; $c = 6$.

109.

Знайди:

ціле, якщо його $\frac{1}{6}$ дорівнює 7 см

$\frac{1}{6}$ від 1 хв

Досліджуємо задачі

110.

Розв'яжи задачу. Склади та розв'яжи обернену задачу.

▶ Учні обкопали 4 ряди порічок, по 6 кущів у кожному ряді, та 3 ряди чорної смородини, по 7 кущів у кожному ряді. На скільки більше учні обкопали кущів порічок, ніж кущів чорної смородини?

111.

Розв'яжи рівняння.

$$16 + k = 26$$

$$6 \cdot x - 29 = 13$$

$$31 - p : 8 = 27$$

Розв'язуємо задачі

112. Знайди значення виразів. Запиши результати.

$99 - (18 + 12) : 5 \cdot 3 =$	$27 : 9 \cdot (24 : 4 - 1) =$
$72 + 18 : (94 - 88) \cdot 7 =$	$5 \cdot 9 + 10 \cdot 4 + 15 =$

113. Розв'яжи рівняння.

$$45 : p = 9$$

$$6 \cdot 7 - x = 23$$

$$c \cdot (36 - 28) = 56$$

114. Склади відповідні рівняння та розв'яжи їх.

- Невідоме число a поділили на 3 й одержали різницю чисел 30 і 21. Знайди невідоме число.
- Від добутку чисел 4 і 7 відняли невідоме число c і в результаті одержали 11. Знайди невідоме число.

115. Розв'яжи задачу.

- ▶ Петро обчислив 4 стовпчики добутків, по 5 виразів у кожному стовпчику, і 3 стовпчики часток, по 7 виразів у кожному стовпчику. Скільки всього значень виразів знайшов Петро?

Склади та розв'яжи обернену задачу.

116. Розв'яжи задачу. Склади та розв'яжи обернену задачу.

- ▶ Упродовж семестру Юля прочитала 3 збірки казок, по 10 творів у кожній збірці, і 4 збірки оповідань, по 9 творів у кожній збірці. Яких творів Юля прочитала більше — казок чи оповідань? на скільки більше?

Зміни запитання задачі так, щоб у її розв'язанні останньою була дія додавання. Як ця зміна вплине на розв'язання задачі?

Потренуйся в обчисленнях

117.

Знайди значення виразів. Зазнач час, який витрачено тобою на обчислення.

_____ хв

$72 - 55 =$	$27 + 36 =$	$90 - 73 =$
$49 + 26 =$	$51 - 18 =$	$48 + 26 =$
$28 + 27 =$	$60 - 34 =$	$58 + 38 =$
$70 - 61 =$	$42 - 24 =$	$57 + 24 =$

118.

Знайди значення зашифрованих виразів, якщо $\bigcirc$ позначає дію віднімання, а $\triangle$ — додавання. Зазнач час, який витрачено тобою на обчислення.

_____ хв

$26 \triangle 25 =$	$71 \bigcirc 45 =$	$60 \bigcirc 34 =$
$25 \triangle 36 =$	$71 \bigcirc 38 =$	$29 \triangle 22 =$
$93 \bigcirc 65 =$	$50 \triangle 48 =$	$84 \bigcirc 17 =$
$51 \bigcirc 42 =$	$17 \triangle 37 =$	$70 \bigcirc 55 =$
$33 \triangle 18 =$	$96 \bigcirc 77 =$	$53 \triangle 9 =$
$80 \bigcirc 8 =$	$41 \bigcirc 33 =$	$27 \triangle 43 =$

119.

Вибери варіант і встав пропущені числа.

I варіант

$72 : 8 = \square$	$\square : 9 = 5$
$8 \cdot 6 = \square$	$9 \cdot \square = 81$
$56 : 8 = \square$	$63 : \square = 7$
$6 \cdot 7 = \square$	$\square : 7 = 7$
$9 \cdot 4 = \square$	$\square \cdot 6 = 36$

II варіант

$9 \cdot 3 = \square$	$8 \cdot 8 = \square$
$28 : 7 = \square$	$8 \cdot 3 = \square$
$7 \cdot 5 = \square$	$81 : \square = 9$
$5 \cdot 6 = \square$	$\square \cdot 6 = 18$
$21 : 3 = \square$	$\square : 3 = 7$